

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **M. K.**
zastoupen Mgr. Ing. Janem Zonkem, advokátem
sídlem 702 00 Ostrava, Sadová 1585/7

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem 150 00 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 3. 2020, o invalidní důchod

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované uvedené v záhlaví tohoto rozsudku, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 12. 12. 2019, č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod a uvedené rozhodnutí ČSSZ ze dne 12. 12. 2019 bylo potvrzeno.
2. Žalobce namítal, že i po absolvování rehabilitací není stále schopen ujít delší vzdálenost, má problémy s chůzí po nerovném terénu, v levé ruce neudrží těžší předměty a musí užívat léky proti bolesti. K závěrům správního orgánu I. stupně, který vycházel z posudku OSSZ v Karviné, jímž byl uznán osobou invalidní v I. stupni, neměl námitky. Jeho výhrady směřovaly k tomu, že invalidita vzniklá jako následek pracovního úrazu a měl mu být tedy přiznán invalidní důchod i bez získání potřebné doby pojištění. Žalobce nesouhlasil se závěry žalované, která vycházela z posudku lékařky LPS ČSSZ, podle jejíhož závěru míra poklesu pracovní schopnosti činí toliko 15 %.
3. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla zamítnutí žaloby. Kromě jiného konstatovala, že oponuje-li žalobce stávajícímu postupu mj. s poukazem na skutečnost, že neměl námitky proti stanovenému stupni invalidity, pak s ohledem k § 88 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb. je žalovaná obligatorně povinna přezkoumat rozhodnutí dotčená opravným prostředkem v plném rozsahu, tj. nejenom v rámci vznesených námitek. V daném případě žádné funkční postižení v intenzitě indikující invalidizaci prokázáno nebylo. Posudek lékaře LPS ČSSZ hovoří o předchozím nadhodnocení. Žalobcem deklarovaná omezení postrádají odraz ve shromážděné dokumentaci.
4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím ze dne 12. 12. 2019 č. j. X žalovaná zamítla žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, jelikož nezískal potřebnou dobu pojištění pro nárok na invalidní důchod. Současně bylo zjištěno, že podle posudku OSSZ Karviná ze dne 22. 10. 2019 se u žalobce jedná o invaliditu I. stupně, protože z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 35 %. Jeho invalidita vznikla 4. 10. 2019.
5. Proti označenému rozhodnutí ČSSZ ze dne 12. 12. 2019 podal žalobce námitky, v jejichž rámci uvedl, že invalidním se stal v důsledku utrpěného pracovního úrazu a vznikl mu tak nárok na invalidní důchod bez získání potřebné doby pojištění. Žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 31. 3. 2020 č. j. X námitky zamítla a uvedené rozhodnutí ČSSZ ze dne 12. 12. 2019 potvrdila. Podkladem rozhodnutí žalované byl posudek lékaře ČSSZ, podle jehož závěru rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je stav po zlomenině levé patní kosti řešené osteosyntézou s výsledným lehkým funkčním postižením. Jde o zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, oddíle B, položce 13a, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů, pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 10 – 15 %. Lékař ČSSZ stanovil míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici daného rozpětí, tj. 15 % a současně učinil závěr, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 citované vyhlášky nemění.
6. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 7. 10. 2020, který si zdejší soud vyžádal v tomto soudním řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl žalobce invalidní. U žalobce jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je stav po zlomenině patní kosti levé dolní končetiny 22. 8. 2018 a

stav po zlomenině distální vřetenní kosti levé horní končetiny s intraartikulární dislokací, stav po repozici a OS s lehkým až středním omezením hybnosti levé nohy, pro který posudková komise stanovila pokles pracovní schopnosti dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. dle kapitoly XV, oddílu B, položky 13a ve výši 15 %. Hodnota poklesu pracovní schopnosti nebyla navýšena pro schopnost zapojení se do nenáročných, nekvalifikovaných prací. Dle posudkové komise v doložených nálezech není popsána značná deformita bérce nebo stehna ani svalové atrofie či značné omezení funkce končetiny, nelze tedy hodnotit dle položky 13b. Dle PK MPSV ČR v Ostravě posudkový závěr lékaře OSSZ byl nadhodnocen. Posudková komise učinila dále závěr, že žalobce je schopen práce v menším rozsahu a intenzitě v nenáročných dělnických profesích, bez dlouhé chůze, zvláště po nerovném terénu, není vhodná práce vyžadující opakované zvedání a přenášení těžkých břemen. Je schopen rekvalifikace. Posudková komise zasedala ve složení předsedkyně komise MUDr. J. Č., dalším lékařem byl MUDr. P. K. s odborností ortopedie. Posudek obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, diagnostický souhrn a zjištění ze stěžejních lékařských nálezů.

7. Žalobce následně u soudního jednání přednesl výhrady k posudku PK MPSV ČR v Ostravě, zdůraznil, že lékaři posudkové komise jej vůbec neprohlédli. Trpí silnými bolestmi, užívá léky. Ty ovšem způsobily poškození žaludku a jícnu. Vedlo to k tomu, že má vřed na jícnu. U posudkové komise nebyl na nic tázan. Přítomný ortoped ho nevyšetřil. Pokud použije k chůzi berli, bolí ho záda. Žalobce navrhl vyžádání srovnávacího posudku.
8. S ohledem na námitky žalobce a v souladu s jeho návrhem si soud vyžádal srovnávací posudek u PK MPSV ČR v Brně. Posudková komise dne 29. 4. 2021 zasedala ve složení předsedkyně komise MUDr. Z. S., dalším lékařem byl MUDr. L. R., Ph.D. s odborností ortopedie. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen a byl přeshetřen přítomnými lékaři. Po vyšetření nenamítal zhoršení zdravotního stavu. Žalobce posudkové komisi sdělil, že na delší vzdálenosti se pohybuje s oporou jedné francouzské hole. Nechodí do práce, je evidován na úřadu práce. Po absolvování rehabilitací není stále schopen ujit delší vzdálenost, má problémy s chůzí po nerovném terénu, v levé ruce neudrží těžší předměty a musí užívat léky proti bolesti. Pokud se informuje na práci, která je fyzicky méně náročná, oslovené firmy mají zájem pouze o zaměstnance s invalidním důchodem. Srovnávací posudek obsahuje rovněž výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, diagnostický souhrn, zjištění ze stěžejních nálezů a závěr, podle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je stav po zlomenině patní kosti levé dolní končetiny 22. 8. 2018 s OS a stav po zlomenině distální vřetenní kosti levé horní končetiny s intraartikulární dislokací, stav po repozici a OS s lehkým až středním omezením hybnosti levé nohy dle doložené dokumentace. Při jednání posudkové komise MPSV Brno byl žalobce vyšetřen za přítomnosti odborného lékaře v oboru ortopedie. Dle posudkové komise by funkční omezení hybnosti zápěstí bylo hodnoceno dle kapitoly XV, oddíl B, položka 4a, které neodpovídá žádnému stupni invalidity (míra poklesu pracovní schopnosti 10 %). Z hlediska postižení levé dolní končetiny se jedná o funkčně lehké postižení dle kapitoly XV, oddíl B, položka 13a s omezením funkce končetiny pro delší chůzi a stání, pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 10 – 15 %. Samotné funkční postižení levé dolní končetiny by Posudková komise Brno hodnotila dolní procentní hranicí 10 %. S přihlédnutím k omezené hybnosti levého zápěstí a dělnické profesi hodnotila PK MSV Brno tedy horní procentní hranicí poklesu pracovní schopnosti, tedy 15 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení

uvedené v kapitole XV, oddíl B, položka 13a, pro které je stanoveno procentuální rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 10 – 15 %. PK MPSV Brno stanovila konečnou míru poklesu pracovní schopnosti horní hranicí 15 %. Posudková komise Brno tedy hodnotí funkční postižení ve shodě s námitkovým řízením i s posudkem PK MPSV Ostrava. I PK MPSV ČR Brno považuje posudek OSSZ za nadhodnocený. Nebyla prokázána značná deformita bérce nebo stehna, svalové atrofie, značné omezení funkce končetiny dle kapitoly 13b. Pro stanovení vyššího poklesu pracovní schopnosti nebyly nalezeny objektivní důvody. Žalobce je schopen práce v menším rozsahu a intenzitě v nenáročných dělnických profesích, bez dlouhé chůze, zvláště po nerovném terénu, není vhodná práce vyžadující opakované zvedání a přenášení těžkých břemen. Je schopen rekvalifikace. Zdravotní stav k datu vydání napadeného rozhodnutí neodpovídal žádnému stupni invalidity.

9. Žalobce ve vztahu ke srovnávacímu posudku namítal, že pokud je v naprostém klidu, nemá žádné bolesti. Při fyzické aktivitě však následně dva dny musí odpočívat. Je si vědom toho, že posudková komise rozhoduje na základě lékařských nálezů.
10. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou v této věci bylo posouzení zdravotního stavu žalobce. Soud byl proto povinen vyžádat si odborný lékařský posudek. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím svých posudkových komisí, jak plyne z ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a zachované pracovní schopnosti žalobce, ale také k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 23/2018-37).
11. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného zdravotního postižení pod příslušnou položku vyhlášky o posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu žalobce podle vyhlášky o posuzování invalidity.
12. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru

poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.

13. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 13/2003-54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
14. Krajský soud při hodnocení posudků posudkových komisí dospěl k závěru, že oba posudky jsou úplné a přesvědčivé. Obě posudkové komise přesvědčivě vysvětlily, jaké zdravotní postižení žalobce je rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, včetně jeho hodnocení v rámci kategorizace dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Současně vysvětlily, proč posudek OSSZ považují za nadhodnocený. Oba posudky zcela shodně za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti označují stav po zlomenině patní kosti levé dolní končetiny a stav po zlomenině distální vřetenní kosti levé horní končetiny s intraartikulární dislokací, stav po repozici a OS s lehkým až středním omezením hybnosti levé nohy a shodně dospěly k závěru, že se jedná o funkčně lehké postižení dle kapitoly XV, oddíl B, položka 13a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které je stanoveno procentuální rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 10 – 15 %, a stanovily konečnou míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici 15 %. Dle závěru posudkových komisí je žalobce schopen práce v menším rozsahu a intenzitě, v nenáročných dělnických profesích, bez dlouhé chůze, zvláště po nerovném terénu, není vhodná práce vyžadující opakované zvedání a přenášení těžkých břemen, je schopen rekvalifikace. Míra poklesu pracovní schopnosti 15 % neodpovídá invaliditě v žádném stupni k datu vydání napadeného rozhodnutí podle § 39 zákona o důchodovém pojištění. Podle tohoto zákonného ustanovení je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
15. Pro úplnost soud dále uvádí, že z ust. § 88 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů plyne, že orgán sociálního zabezpečení přezkoumává rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky v plném rozsahu, není přitom vázán podanými námitkami. V námitkovém řízení proto žalovaná byla oprávněna přezkoumat i závěr správního orgánu I. stupně o míře poklesu pracovní schopnosti žalobce a tedy stanoveném stupni invalidity.
16. S ohledem na výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud respektoval ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s., vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovanou.
17. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

[Zadejte text.]

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 25. 5. 2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně